

Gaidjuhi Hääl

Eesti Gaidjuhtide 4. õppelaager
Helme, 1938.

55384

8. juulil 1938. a.

Kasvata iseennast!

Enesekasvatus esineb iseloomu kujundamise tähtsaima tegurina. Enesekasvatus — seesmine kasvatus, teadlik seesmise mina kujunemissuuna määramine. Peale selle erinevalt on veel väline kasvatus, olematu meist, ent olenev välisteguritest, miljööst. Meie vanemad, kasvatajad-õpetajad, kasvatavad meid teadlikult ja tahtlikult. Nende kasvatuslikud püüded on suunatud paremusele ja meile heasoovilikud. Sõbrad aga kasvatavad meid vähemtahtlikult, avaldades meile enda tahtmatagi suurt mõju, — kas head või halba. Seepärast ei ole mitte ükskõik, millises ringkonnas liigume, keda sõbraks valime. Õige sõber oleks see, kellelt õppida võime, kes teataval määral täiendavalt mõjuks. Vastasel korral ei ole sõprusel õiget alust ega mõtet, on vaid asjatu ajakulu.

Meie gaidide sõprusringis peab eriti rõhku panema sellele, et need, kes koonduvad meie ridadesse, võiks leida paljugi seda, mis täiendavalt kaasa aitaks arengule. Meid seovad ühised püüded-sihid, mille poole jõudu pingutades ühiselt püüame, püüdma peame — võidu üksteisega. Õpime siin neilt, kes suutnud enam, kes juba lähemale jõudnud gaid-tähistele. Teame, et ükski aade pole elus täielikult saavutatav, sest oleme vaid nõrgad inimlapsed, — kuid püüame, nii palju kui suudame. Eks ela aated edasi ja püsi vaid nooruse läbi, mis veel võimeline süttima aatetules! Madalale langenud oleks see inimkond, mille noorusel ei ole tahet ega jõudu püüda millegi kõrgema, parema poole. Noored — on inimkonna südame-tunnistus! Millal veel edaspidises elus oleks süda nii vaba, puhas ja vastuvõtlik, kui nooruses. Kasutame siis noorusaega, et süttida võimalikult enam kõigest, mis hea ja ilus, et sellest jätuks veel vanaduspäevini, jätuks — et säilida seesmiselt noorena ka kuld-päises raugaes.

Millisele alusele nooruses rajatud me arengusuund, selliseks täieliselt kujuneme. Seepärast oleme valvel eriti nüüd, noorusajal, s. o. pühendame täielikku tähelepanu teadlikule enesekasvatusele.

See ei ole kerge, vaid raskem, kui seda sageli ette aimata võime. Eks ole see tihti raskem ja keerulisem kui valitseda teisi. Valitsema esmalt ennast — siis alles oleme vastutavalt võimelised valitsema teiste üle. Gaidsohrad, eriti gaidjuhid — selles suunas on meil igaühel teha veel nii palju!

On lahkavamisi selle kohta, kas inimese iseloom on väliste tegurite tulemus, või suudab inimtahe iseloomu kujundamisel ise kõike saavutada. Täielikku tunnustust mõlemale äärmusarvamisele anda ei saa. Iseloomu kujunemisel on võimatu eitada miljöö, pärivuse, iseloomu põhiomaduste osatähtsust. Sageli ümbrus, sotsiaalne olukord, on võimelised vormima inimiseloomu, hoolimata tema enda tahtest. Samuti iseloomu põhiomadusi oleme suutelised teatava määranani muutma, mitte aga täielikult kaotama, olematuks tegema. Muidugi suudab enesekasvatus siluda nii palju konarlusi ja kõikumisi tahte ning püsivusega, seda enam, mida tugevam tahe selleks. Siinjuures tuleb tähtsa tegurina arvesse ka inimese hariduslik tase, kuna sel juhul, inimese haritud olles, ollakse suuteline elunähteid igakülgelt ja hindavalt arvustama enne, kui neist välismõjudest midagi omaks võetakse. Leidub siiski inimesi, kelle intelligentsitase on haridusetagi võrdlemisi kõrge. Neil puudub kooliharidus, kuid neil on siiski selle asemel „südameharidus“, mis vahel veel võrratult tähtsam. Neil on iseenesest juba selgem, õigem vaade elule, on tahe, püüe paremusele.

Enesekasvatuse tähtsamaks sihiks oleks pahade mõtete vältimine üldse, kuna mõttepuhtus näitab inimese hingelise taseme õiget olukorda. Väline moraal üksi moodustab ainult pettepildi inimese tõelise mina õigest palgest. Eks sageli peitu välise laitmatuse katte all hoopis teistsugune seesmine ilme.

Siiski tihti, pinnapealse enesekasvatusega inimese enesevalitsemise kaotades — meil avaneb võimalus pilku heita tema siseilma. End kasvatanud inimene käitub alati igas olukorras, igaühe suhtes viisakalt, meeldivalt. See aga, kelle enesekasvatus pole välistest kommetest kaugemale jõudnud, laseb erakordsetel juhtudel tahtmatagi tungida neisse hingesügavustesse, milliseid ta meeeldi varjata oleks tahtnud — kuid ei suutnud. Seemise suuruse ja enesevalitsemise omades ei unustata end üheski olukorras.

Gaid — ole valmis end valitsema, end kasvatama igal hetkel!

Ira — Valgast.

IV gaidjuhtide õppelaagri kroonika.

(Järg.)

Laupäev — neljas laagripäev. Olgugi keset laagriaega, omab ta siiski erilise suurpinge, sest peavad saabuma meie armastatud peavanem pr. Hünerson ja meie lugupeetav referent prl Pedusaar. Hommikul pugesime kõleda tuule ja vihmalavalangu eest Salomonski

alla kuulama masterite elutarkusi ning siis kell 12 päikese ilmudes riietusime paraadmundrisse ja hakkasime ootama oma külalisi. Ootasime ligi tund ning siis saabus prl. Pedusaar üksi. sest Valga suurlinlikus liikumiskeerises ei leidunud sõidukit, mis oleks toimetanud meie peavanema jaamast omnibuse juurde. Öhtupoolikul jõudis meie peavanim siiski kõigile saatuse nõökidele vaaatamata kohale. Kogu päeva tegime kibedasti tööd, sest ehitustööd pidid olema lõpetatud pühapäeva lõunaks. Laupäevane öhtu jääb vist küll kõigile unustamatult meelde. Lõkke ajal tõusis äike. Üks valgusesähvatus järgnes teisele, kogu laager otsekui kumas sinakas valguses. Tunnetasime looduse võimsust ning kohutavust, kuid ka lõpumatut ilu.

Pühapäev — laagri suurpäev külaliste, vabaõhu jumalateenistusega ja suurlõkkega. Juba varahommikust peale voolab külalisi. Ilm on lõpmata ilus. Paistab, et Taevataat on meiega ühel nõul, andes igaks meie suurpäevaks kuiva ja päikesepaistet. Perenaisedki on üllatanud meid erilisel maitstva lõunaga. Üldse peab tunnistama et perenaiste kunst on kõrgeima kuldaurahaga kroonimise väärt ja malevate kiidulaulud suurepärasele toidule paistavad olevat lõpmatud. Lõuna ajal lahkusid meie instruktorig-skautmasterid. Teadmiseks neile, kes on kaotanud oma südamed — on lootusi, et nad külastavad meid tuleval suvel Koitjärve suurlaagris jälle kontrolliks, et meie laagriehitustesse ei pudeneks vahepeal jälle liigset tütarlapselikku graatsiat. Öhtupoolne jumalateenistus tõmbas kokku ümberkaudseid ja kaugemaidki külalisi suurel arvul. Ilus päev lõppes suurlõkkega.

Käesolev laager on üks „magusamaid“. Lahked külalised toovad sageli ja palju külakosti. On mõningaid omavahelisi suursündmusigi. Nii pühitseti esmaspäeval suurejoonelisel kogu laagriskonna poolehoiu võitnud laagri õe gdr. Uva sünnipäeva. Lilled, koogid, tort ja maiustused — oli tore pidupäev. Kuid pidutsemise kõrval tehti ka kibedasti tööd. Uus nädal algas värske jõuga ja juba ettevalmistusega puhtnaiselikuks oskuseks — ehitatakse pliite, et demonstreerida järgmisel päeval oma kunsti keetmises. Kogu öhtupoolikul valab vihma, kuid tuju tõuseb järjest — kas võib-olla ka väheke selle olude sunnil lubatud vihmapihkuse mõjul, kes nüüd teab — ja tõuseb haritippu öhtusel kogumisel Salomonskis omavahelisel lõkkel.

Teispäev möödub Helme mõisatööde tähe all. Küll aias ja põllul tehti tööd, nii mõnegi käed olid kaotanud pärast viimasegi manikööri jälje, kuid tore, imetore oli teha tegelikku maatööd ja pakkuda oma abi. Ning kesknädalal valmistas iga malev omale toitu keedunõuta. Pea eranditult olid kõik toidud õnnestunud ja väga maitsevad. Järgneb veel matk ilusasse Helme ümbruskonda, järjekordne ülemaaline juhtide suurnõupidamine ning laager on sedapuhku lõppenud.

Kesknädala varahommikul andis laagriivanem üldise häire, mis mõne sekundi jooksul tõi lipuväljale pea kogu laagriskonna ja näi-

tas, et gaidid ilusale ja meelitavale sarvehäälele vaatamata väga kiiresti ja otstarbekalt riidetatult on kohe valmis hädaohu puhul oma abi pakkuma.

Kahju, lõpmata kahju on, sest kuidagi tundus käesolev laager lõpmata kodusena. Olime kui üks suur pere, saime lähidasiks sõbruks, õppisime palju praktilist ja tarvilikku.

Ilus oli see aeg. Tänu meie pererahvale — Valga malevale, tänu kõigile teistele, kes tõid kaasa vaid rõõmsa tuju ja töörõõmu, nii et IV gaidjuhtide õppelaager kujunes kõigile imetoredaks ja sügavaks elamuseks.

Laagrielu on kullane.

Nüüd, kui oleme olnud laagris juba tükike aega ja kui oma all-laagri „sisemine värk“ on nii enam-vähem ümber ehitatud, nii kuis kellelgi selleks annet on, siis on sul ehk pisut aega ka ümbervaatamiseks. Ja kui sa oled juba neli korda „sättinud“ vastvalminud pingijalga, mis on viltu nagu Piisa torn, siis lööd käega ja lähed vaatama, kuis on lood teistes all-laagrites.

Kui sa seisad kesk platsi, siis pöördu ruttu vasakule, sest paremal asuvad kaks telki, millega tutvumine pole vajalik. Ühes neist antakse sulle ilmtingimata joodi südamevalu vastu ja teise telgi motoks on: tehke meie sõnade, aga mitte meie tegude järgi. Seepärast, kui ka ei taha sattuda kiusatusse — mine mööda!

Vasakul asuvad telgid kuuluvad ühele väga esinduslikule malevale. Esinduslik seepärast, et sääl on kaasas esinduslikud gaidid, kes pääle hästitriigitud ja -puhastatud gaidvormi evivad kaasas veel rea demonstratsioonirõivid. Ja mis jääb puudu telkide dekoratsioonist, tehakse tasa isikliku dekoreerimisega. Kuid esindusgaidide kõrval on rida neidki, kes teevad pioneertöid ja on igapäev kõõgi-toimkonnas. Igatahes on korraldus häa, sest valmis jõutakse iga tööga. Käiakse üldiselt reegli järgi, mis meeldib, et töö produktiivsust tõstab seik, kui tehakse tööd järjekindlalt igapäev. Nii et kui olid kokaabi esimesel päeval, siis ole seda ka lõpuni.

Kokad on meil nii toredad, et pakub otse lõbu abistada neid, kas või suure „hõbelusikaga“ pudru liigutades. Oma ametit nad oskavad, seda näitab tüdrukute häa isu. Antud portsjoneile võib saada alati lisa, sest kokad käivad põhimõtte järgi: õndsam on anda kui võtta.

Järgmiseks poe sisse ühest mulgust, mis on jäet roigastara vahele. Siin vajuvad silmad kohe suurele puutüvele ja varsti vajub keha samasse kõrvale, sest too puutüvi on esiteks kasutatav nimekaardina laagrile ja vabal ajal ühtlasi mugavaks sohvaks. Sama laagri üks allüksusi evib „feini“ telgi taga veel peenemat söögilauda, mille kõrval on näidis, kuis üks toidunõude alus mitte olema ei pea.

Ju too alus vist seepärast on pugenudki telgitaha, et „kanged“ põhjatuuled ei saaks metsa viia toda „lõunamaist kergust.“

Edasi astudes leiad end järsku üle puutara, sest värav hakkab silma alles siis, kui juba sees oled ja suure suuga seesolijaile jõudu soovid. Kuid kellelgi pole aega su ebareeglipärasele „sissetungimisele“ tähelepanu pöörda, sest kõik on kibedas töös. Keset väljakut on üks pisi-pisike tüdruk hädas oma pisi-pisikeste pingijalgadega: väänab ühe jala sirgeks, siis vajub teine kohe viltu. Lähed talle appi, kuid siis võtavad kaks järgmist jalga asendid nii umbes 35° nurga all. Teie läheduses on pisi-pisikesest tüdrukust „veidi“ suurem tüdruk ametis ka mingi istme kallal. Ei tea milleks neid küll nii palju valmistatakse, istumiseks pole nii-kui-nii aega, aga üks hää külg on neil siiski nagu igal teiselgi vajalikul ja mittevajalikul asjal: nad toovad punkte!

Pikem tüdruk vaatab hetkeks kahetsevalt oma väiksema „venna“ heitlust. Seda silmapilku kasutab vasar ja naelast mööda hiilides ta „istutab“ end lõõja põidlale. Muidugi leiab kannataja kohe otsema tee suhu ja ruumitegemise mõttes väljub säält haledaid ja siunavaid sõnu vasara aadressil, millised see suurima rahuga vastu võtab.

Kahe telgi vahel istub tütarlaps täis gaidlikku vaimu jalavarbaist patsipaelandeni ja murrab pääd nonde kahe telgi kaunistusprobleemi kallal. Ta ees on pangitais liiva, teine mulda ja rätitais sammalt. Säält ta püsib oma vaimuga — ihu igaks juhuks kaasas — ja küllap säält tuleb midagi väga toredat. Sammu temast vaikselt mööda, et sa võid oma mitteasjaliku jutuga tal pääst ajada ilusad ideed.

Mine pigem edasi. Varsti sa seisad päris „paraadvärava“ ees, mis kasvab välja tarast. Seest on see laager sama pidulik kui ta väravgi. Kõigepäält paistab silma, et too „rahvastik“ evib ilumeelt. Igas võimalikus kohas asetsevad sammalpottides sõnajalapõõsad, mis „rahustavad“ silmi ja — annavad juurde punktegi, kui nad on igal hommikul „jiskannuga“ kastetud. Ja veel too „puhvetikapp“! Vii või koju kaasa, nii praktiline ja tugev. Luksuse tagaajamise mõttes nad on teinud omale „sohvagi“, nii pehme polstriga, et kui pääle istud, siis enam tõusta ei tahagi. Aga et sul selleks pole palju aega siis ta lahkelt annab sulle kaasagi tükikese polstrist, et sul oleks mujalgi mugav. Kraabi see kohe maha või võta ilusa mälestusena kaasa, see jääb su eraasjaks.

Jõuad ehk veelgi tulla edasi üle suurejoonelise laagrivärava juurde, mis jääb viimaseks jõudmiseks selles väravateseerias. Oma suurejoonelisuses ei jää too põrmugi maha laagri peaväravast. Kuna ühel uhkeldavad kaks eredavärvilist hobusepääd, ajades lõhkuma ja perutama omi „lihalikke“ suguvendi, siis teine evib ühel pool vikinglaeva, mis kauasest kuivusest kõveraks tõmbunud ja vette pääsedes kindlasti lekkima hakkaks ja teispool päästerõngast „igaks otstarbeks“.

Selle värava taga asuvas laagris on päris „rosolje“ gaidmale-

vaist, kuid laagri põhielement on suutnud säilitada oma rahvusliku omapära. Igal sammul näed sellest midagi. Lippki on „ankrusse“ pandud, et kellelgi ei tuleks vaikne soov, seda viia „taga“ Tartumaale.“ Too omapärane on praktiline ühtlasi: on sääli söögilaud kuuseokstega ehitud ja võrguga kaetud. Efekti mõttes on nägus ka hõbesilgud. Kui nüüd juhtub mõnel selline õnnetus, et toidupala kukub läbi võrgu kuuseokste vahele, siis kohe mõni silk — avitatuna mõnest „kaastundlikust käest“ — suundub selle toiduhulga pääle. Ja lauda puhastada pole enam vaja. Aga tusedaks on läinud nood silgud sellest ametist, päris „vormist väljas“, nii et neid pigem võib pidada latikaiks.

Ja nüüd oled ehk pisut väsinudki tollest matkast. Siis sea sammud poe poole, mis on ka üks peenemaid asutisi laagris. Muide: on veel üks kena koht, mis ripub niiütelda taeva ja maa vahel. Õieti see koht ise seisab päris kindlail jalgul, kuid tema külastajad peavad seda tegema. Kuid muidu vajalik ta on ja tore igapidi.

Nojah, aga poes müüvad sulle kaks energilist ja ärvaimulist tüdrukut pääle igasugu gaidlise pudi-padi, karastavate jookide ja kookide — milliseid tuleb oodata nagu Messias ja mis tavalisti juba enne päralejõudmist on müüdnud — ka hääd tuju ja lõbusat lobisemist en gross ja en detail, meetriviisi ja minutitekaupa. Siia poe juurde istu maha ja kui oskad teha toreda näo, siis antakse sulle üks kompvekipurk istumise alla — tühi muidugi. Kompvekke võid omale juurde osta 15 snt. 100 g. Ja kui sa oled täis joonud limonaadist ja 13 snt. pudel, siis vaata üle laagriplatsi ja laula:

Laagrielu on kullane
sinna püüdkem kõik!
Laagrisse, laagrisse
läheb iga gaid.

Kai.

Läbi metsa.

All kaskede sihvaka tüve,
kõrval kuuskede krobelist koort
astud üle kui taevase läve,
riivad pärnavõsu noort.

Sõnajalgade rohelus hele,
põliskuuskede lāngus lein:
üle maasika punava pale
maani kooldunud kastehein.

Õö algamas, tumeneb taevas,
veel üksikuid pilvi näed.
Kaugel āgaks kui keegi vaevas...
— sind kaitsevad Looja kāed.

Kai.

Alati valmis!

Alati valmis! Julgelt edasi
Võitlustes ikka
Kindel me meel.
Kõikjal meid gaidõed ootavad eel
Kõrgetel aadetal oleme teel.

Alati valmis! Lehvib rühma
Kõrgele, edasi |lipp —
Aadete teel.
Alati abivalmis aitama käed
Kuni kord nõrkevad elujõu väed.

Alati valmis! Lauldes läheme
Isamaa eest
Päiksepaiste teel.
Metsaski ootab hurmav linde laul
Hõiskavad nemadki isamaa aul!

Tartu gaidid.

Külalispäev laagris.

Rahvas sõelub ühest all-laagrist teise ja meile tundus, nagu oleksime otse „väljanäitusel“. „Vaat, kus tore balagan“, kuluks mullegi vahel heinamaale ära“, takseerib talumees. „No on aga toreda voodi „üles löönud“ ja laud...“ hindab talunaine. Kellelegi meenub oma „kroonu“ aeg“ Vene ajal, mil oli samuti elanud telkides nagu nüüd meiega. — Paiguti oli huviobjektiks laagri söögilaud, kusjuures tuli demonstreerida, kuidas selliselt „ehitiselt“ süüakse. Imetletakse me sümboli — ristikheinalehte lipu all — mida keegi meie suurimaks imestuseks nimetas eksikombel jänesekapsa leheks! Oli võrratult huvitav jälgida, kui mitmesuguseid ja erinevaid muljeid said nii paljud meie laagrist — meil ise aga muidugi on nad selles suhtes kõige paremad.

Jõhvi gaidid.

Mälestusi Saaremaa laagrist.

Sääl uus laine paitab randa
Meretuuli kohiseb,
Õrnalt hõljutades mändi
Salajutte sosistab.

Liiva alus meie majul
Siiski nad on tugevad.
Südames meil rõõmukajad —
Sõprust luua tahavad.

Laager ongi selleks mõeldud,
Et vaid hääd siit omada.
Sõpra, keda veel ei tunnud
Gaidlusingis kohata.

Narva gaidid.

Viis vilet!

Mis tähendab laagris viis vilet, seda teab küll eranditult iga gaid, sest vaevalt on juht jõudnud neljandani, kui juba tragid tüdrukud jooksevad pangide ja kausside kolisedes.

Jooksutee viib muidugi laagri kööki, kus hoolikad perenaised koos nobedate köögirühma-gaidega on valmistanud maitsva toidu, mis kaob nagu „mittemidagi“ — kuid „mittemidagist“ jääb mõnus tunne — kõht on üpris täis, võib jälle minna laiali, igal oma nõudekott näpu otsas.

Jah, üks nende nõudekottidega saa ka nalja! Tundmatu pole vist kellelegi üks laagri tuntumaid tegelasi, kes mitu päeva järjest otsis (ja otsib nüüdki vahest) oma kaussi ja tassi. Aga no midagi parata — oma ikka armsam kui võõras.

Keegi sööjaist ei mõtlegi vist, milliseid „pingutusi“ on teinud viksid virtinad — pole ju kerge saada söödavat umbes kolmveerand-sajale hingele. Pole ime, kui mõni köögirühmast jookseb kokkunult teiste juurde sosistades või hüüdes: „Puder on tsipa kõrbenud!“ — „Kas palju või?“ — „Jah, ta ikka on.“ — „Taevane aeg, aga mis siis nüüd saab?“ Vastus rahuldab nüüd enam-vähem, sest „teatajalt“ kuuldu, et süüa ikka võib — ja nii see ka on, sest vabas looduses on isu lihtsalt võrratu.

Hullem lugu on aga siis, kui perenaised on midagi unustanud aegsasti tellimast või jälle kaup kohale ei jõua õigeks ajaks. Viimast juhtub sageli piimaga — vaesed köögirühma gaidid (!) — äratatakse neist siis mõni juba kell 6 ja muud kui kõnni mõisa järele

ja too või seljaga ära 40 ltr., sest kes teab, kas piimamehel on aega või ei.

Juhtus kord ka säärane õnnetus, et 40 ltr. piima sai kogemata roaks forellidele, mida ikka leiduvat meie jõekeses. Andis siis aga piima kokku kanda taludest, sest kus sa hing annad pühapäeva hommikuks teed, päälegi kui noortevanem pr. Hünerson istub lauas külalisena.

Kuid armsad lugejad — kas usute või ei, aga kõgis on (või oli) ikka tore olla, vaatamata rohkele tööle. Ütlen „oli“ sest meie laagri vanema prl. Juske lahkkel eestvõttel asendati osa köögirühma uutega, mille päälegi mõnigi hüüaks: „Käre, maru, vahva!“

Vastuvaidlemata köök on ja jääb tähtsamaks kohaks laagris, eesotsas toredate ja agarate perenaistega.

Käib jälle vile ja algab uus tegevus laagris pärast maitsevat einet ja ka köögis algab uus tegevus — vaja valmistada laagriile järgmine kõhutäis.

Õie Valgast.

Haridusminister kol. A. Jaakson IV gaidjuhtide õppelaagris Helmes.

Neljapäeval, 7. juulil kell 12 külastas IV üleriiklist Eesti gaidjuhtide õppelaagrit haridusminister kol. A. Jaakson.

Oma tervituskõnes härra minister mainis järgmist: „Praegusel materjalistlikul asjastul on vähe neid, kes töötavad vabatahtlikult ilma ainelise või muu kasu saamise tagamõtteta ja nende väheste hulka kuulute teie. Nii kui tänavused tujukad suvi-ilmad, nii on ka elu ise, jagades kord rõõmu, kord muret. Olete võtnud omale suure ülesande — juhtida teisi, kuid kes käseb teisi, peab esmajoones oskama käskida iseend, peab ise omama palju oskusi ja teadmisi.“

Tänutäheks külastuse eest anti laagri poolt härra ministrile üle omapunatud korv täidetult värskeltnopitud metsamaasikatega ja kimbuke põllulilli. Lõpuks külastas härra minister all-laagreid, avaldades oma täielikku rahulolu tehtud töö üle.

Sigrid Elken,
Peastaabi sekretär.

Valga gaidest.

Kõik on pime, hall ja tume,
mäletan kui läbi une
koondust, mis meil oli uhke,
sest ta juhiks „tädi Juhke“.

Algus määratud kell viis.
Mis küll polnud meie viis —
ühtki gaidi kohal polnud,
seda pole enne olnud!

Kui ju kell löi veerand kuus
gaidede näha ukseus.
Tulnud Maia, Meeta, Elli,
Õie, Russi, Raissa, Boni.

Aeg, see möödus kaunis ruttu.
Lauldi, palju oli juttu.
Kui siis prl. Juske saabus,
polnud lugu meile soodus.

Mis, teil pole miskit tehtud?
Seda pole enne nähtud!
Aga kuulge, kuis siis saame,
laager algab ülehommel?

Arendati mõtteid palju,
sekka lükiti ka nalju.
Viimaks vaibus jutumüra —
koondus lõpetati ära.

Üsna kiirelt möödus aeg,
jõudis ärasõidu päev.
Krusa ukse ette toodi
telgid, vaiad peale laoti.

Kui ju paistis Helme varem,
Õhne jõgi, möldri tare,
siis kõik pambud maha laoti,
telgi vaiad mulda taoti.

Polnud püsivustki süüa,
kõigil soov telk üles lüüa.
Kui veel välikatel toodi
suurim sõprus ta'ga loodi.

Et siis kogu laagri ajaks
katel palju suppi jagaks.
Sest just Valga tüdrukud
tuntud suured söödikud.

„Kangem sugu“ meil ka kaasas,
see on Valdur, skaudipoiss.
Valga gaided kõikjal kaastab,
on's Saaremaa või Helme loss.

Kui siis telkkond jaotati,
gaidel amet kinnitati,
oli tööd ja indu palju,
kuid ka laagrikord on valju.

Prl. Juske laagri vanem,
Liidi Valga juhiks parem,
Ira lehte toimetab,
Hilja köögis kolistab.

„Virgatsiks“ on Boni, Russ —
see pole mingi vingerpuss.
Enda abisekretär,
Raissa „majandusminister“.

Meeta, Maia lõkkejuhid,
Õie köögirühma juhivad —
Esimest kord laagris ta,
seepärast ei oska „viilida“.

Igal gaidil eriala,
iga päev uus töökava.
Nõnda laagripäevad lä'evad
uusi vaateid, sihte sead'vad.

Meta — Valgast.

Lahkudes.

Poiste juhina laagri lõpp-päevade lähenedes vahel isegi ootad neid, — saaks puhata. Kuid siin on see millegipärast teisiti. Vist olite hoolsamad, innukamad töös ja püüetes. Igatahes meie mõtted jäävad Teie laagrisse laagri lõpupäevini, kuigi viibime kaugel oma kodulinnas. Meile Teie juhtide poolt usaldatud ülesandeid oleme püüdnud täita oma võimete ja oskuste kohaselt. Sageli leidsime tõisi puudusi, hinnates tööde tehnilist, praktilist, gaidlist ja ilulist külge. Neid nõudeid kõiki aga pole Teie veel suutnud õieti rakendada oma tõis.

Oleme tänulikud Teile, et olete nii püüdlikult meie juhiste järgi toiminud. See on kasuks Teile — kogu me gaidide perele.

Laagrist lahkudes viige kaasa tööindu, vaimustust ja püüdlikkust oma tütarlastele ja rakendage omandatud teadmised meie ühise pere parema tuleviku teenistusse.

Laagrist lahkudes ja laagripäevi meelestades ärge kuulutage ainult puie salalikku sahinat, vete kohinat ja kõue mürinat; rõõmsaid lauluheliseid ja hoogsaid mänguhõiseid. Kostku vahel selle kõige hulka kirve kokseid ja sae sahinat, — nüüd olete pioneerid. Need kaks, kes lahkusid, viivad kaasa parimad mälestused Teie laagrist.

„Suur Sammur“.

* * *

Oli taevataat kinkinud ilusa ilma tol pühapäeval, mil pidi toimuma Teie suurlõke, ja nagu iseenesest mõistetavana tundus, et külastan Teie laagrit, tutvun Teie sealse elu-oluga. Tore oli Teil laagris, — oleks tahtnud isegi kõigele sellele kaasa lüüa, soovides vaid ilmade suvisemat ilmet.

Märkamatuult saabus õhtutund, algas lõke, mille mitmekesised ja kaasakiskuvad ettekanded, vahelduvalt ühislauludega, — ootamatult kiiresti lõpule jõudsid. Nagu kahju oli lahkuda nii järsku, olles meeleolu just vastavale haripunktile jõudnud.

Lahkudes oli mu suureks sooviks olla veel kord Teie rõõmsameelses ühises sõprusringis!

Henn Saral,
n.-skautmaster.

* * *

Armsad gaidjuhid, lõppemas on laager! Pea möödas see, mida oleme oodanud pikki päevi, kuidki talvel. On imeline võim, mis toob teid igal suvel laagrisse! Palju on kulu, nõuab hoolsat rahakogumist aasta jooksul. Ja kui saaks veel laagris puhata! Hommi-

kust õhtuni on töö, kogu päev on pinge, ikka vile ja hüüd uuele tööle. Eriliselt raske on te elu selles laagris, mis on mõeldud praktilise töölaagrina. Kuid ikka rõõmus meel, hea tuju, hoolimata pingutavast võitlusest loodusjõududega. On rõõm olla sellise laagri vanem, kui näed, et gaidtührukud rõõmuga teevad tööd. Igapäevane eeskujulik lipp näitab, et sammume tõusuteed, lähemale püstitatud tähisele.

Noored, kui meil eluski jätkub seda töörõõmu, tahet olla homme paremad, kui olime seda täna ja eile, siis kujuneb elu ilusaks meile enestele, siis pole raske elus kanda raskusi, siis on meist kasu me kodul, lähemal ümbrusel, kogu kodumaal. Võtke ellu kaasa gaidlusest püüd paremale, puhas töörõõm, hea tuju, kõik see, mida küluses laagris, siis on tasutud see pingutav enesekasvatustöö!

Sooviksin, et viikside lahkudes Helme laagrist kasulikke teadmisi, uusi kogemusi, kaunimaid mälestusi, uusi sõprussidemeid ja teadmise, et Valga gaidšösarad on laagrit korraldades soovinud muuta te elu neil päevil meie kodunurgas, kaunis Helme loodusrüppes, päikeseküllaseks, et koduigatsus ei segaks teid töös. Oleme püüdnud anda endi parema. Loodusjõud on olnud seekord aga eriti tujukad. Vist seegi vaid kasuks meile. Seda suurem on olnud pingutus, seda suurem on võitmise rõõm.

Viige kodudesse soojemaid tervitusi!

Läägri vanem.

